

РЕШЕНИЕ

№ 398

гр. София, 22.01.2014 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 03.10.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Калина Арnaudова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **7381** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване, във вр. с чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба вх. № 20357 от 24.07.2013 г. по описа на Административен съд София-град (АССГ), подадена от [фирма] срещу решение № РО-463 от 24.06.2013 г. на директор на Столично управление „Социално осигуряване” (СУ „СО“), с което е отхвърлена жалба вх. № 72-465-2 от 30.05.2013 г. на дружеството срещу разпореждане № 1402 от 14.05.2013 г., издадено от ръководител на контрола по разходите на държавно обществено осигуряване (ДОО), като неоснователна и е потвърдено разпореждане № 1402 от 14.05.2013 г., издадено от ръководител на контрола по разходите на ДОО, с което е постановено на [фирма] внасяне на сумата по ревизионен акт за начет № 50002/16.04.2013 г. в размер на 2 182,65 лева - главница и 491,56 лева - лихва или всичко 2 674,21 лева.

Оспорващият сочи, че решението, както и потвърденото с него разпореждане са незаконосъобразни, поради неправилно приложение на материалните разпоредби, а констатациите, направени в тях – неправилни и необосновани. В жалбата са изложени доводи за наличие на производството по начет, които са довели до неправилното приемане от страна на държавния орган, че поведението на осигурителя е било противоправно. Жалбоподателят се позовава на неточното правно основание за произхода на начета, посочено в т. 3 от таблица „Произход на начета”, като приема, че в мотивираното заключение е посочено друго основание, но то не може да санира недостатъка на акта. Твърди, че органът по осигуряването е ангажирал отговорността

на осигурителя, без да е изяснено какво е противоправното му поведение. Жалбоподателят приема за неоснователно твърдението, че настъпилите за ДОО щети са последица от виновното поведение на осигурителя, като счита, че отговорността по чл. 110, ал. 1 КСО е обективна, безвиновна, поради което основанията за освобождаване от отговорност са ограничени, но същевременно твърди, че вредите са настъпили вследствие на поведението на трето лице и е прекъсната причинната връзка между поведението на осигурителя и настъпилите вреди, което е основание за освобождаването на осигурителя от отговорност. Счита, че неправилно в обжалвания административен акт е бил коментиран въпросът за вината, като твърди, че след като фактическият състав на нарушението по чл. 110, ал. 1, т. 1 КСО не включва елемента вина, то тя не подлежи на обосноваване от страна на органа по осигуряването.

В проведените по делото съдебни заседания жалбоподателят се представлява от процесуален представител, който от негово име поддържа жалбата. Моли същата да бъде уважена, тъй като не е осъществен фактическият състав за ангажиране на отговорност, както и не е налице противоправно поведение. Посочва, че причинно-следствената връзка е прекъсната и опосредена, както от поведението на бивши служители на жалбоподателя, така и от контролните органи. Претендира сторените по делото разноски. Представя писмени бележки.

Ответникът – Директорът на Столично управление „Социално осигуряване” (СУ „СО”), чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата. Моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна и съда да потвърди обжалвания административен акт като правилен и законосъобразен, по подробни съображения изложени от него в писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

От събраните в хода на настоящето производство доказателства, представляващи приложените документи към административна преписка депозирана на 24.07.2013 г. се установява, че [фирма], в качеството си на работодател, е одобрило и въвело Програма за доброволно напускане на служители на дружеството. Програмата предвижда прекратяването на трудовото правоотношение на основание чл. 325, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда (КТ) по инициатива на служителя, като при прекратяване на трудовия договор дружеството изплаща на съответния служител бонус, определен според продължителността на стажа на служителя.

За процесния период - април 2011 г., по посочения ред, чрез подписване на споразумения са били прекратени трудовите договори между [фирма] и осем негови служители. Дружеството е изплатило дължимите на служителите суми, включително и бонус в съответен размер, като видно от представените доказателства разбирането на жалбоподателя е, че изплатеният бонус при прекратяване на трудовия договор на основание чл. 325, ал. 1, т. 1 КТ представлява осигурителен доход, поради което върху изплатените суми са внесени съответни осигуровки и данъци, както и са декларирани данни за размера на осигурителния доход на съответните служители. Служителите впоследствие са се регистрирали като безработни и са получавали обезщетения за безработица.

Извършена е проверка от органите по приходите, при която е установено, че изплатените на суми под формата на бонус по Програма за доброволно напускане на служители на дружеството нямат осигурителен характер и не следва да бъдат включвани в осигурителния доход на месеца, в който са прекратени

правоотношенията на служителите. В тази връзка, на основание чл. 108, ал. 1, т. 3 КСО, на дружеството са издадени задължителни предписания на главен финансов ревизор на СУ „СО” на НОИ с изх. № 66-17-31/13.12.2011 г. и изх. № 66-25-8/13.12.2011 г. за подаване на корекция на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО.

Посочените предписания са обжалвани от [фирма], както по административен ред, така и по съдебен ред, като във връзка със съдебното обжалване пред касационна инстанция е постановено Решение № 307 от 09.01.2013 г. по адм. дело № 11819/2012 г., ВАС, Шесто отделение, с което задължителните предписания са потвърдени.

Въз основа на установеното с решението на ВАС, на 22.02.2013 г. дружеството е извършило действия за коригиране на подадените данни за осигурителния доход на лицата, чиито трудови договори са прекратени по реда, предвиден в Програмата за доброволно напускане.

По повод на извършените корекции от осигурителя, органите на НОИ са изменили разпорежданията за отпуснатите обезщетения за безработица. Със Заповед № П - 1516/10.04 2013 г., издадена на основание чл. 107 КСО, от името на ръководителя на ТП на НОИ - [населено място] е разпоредено да бъде извършена частична ревизия по разходите на ДОО в [фирма], за периода от 01.04.2011 г. до 22.05.2012 г. Заповедта е връчена на пълномощник на дружеството на 16.04.2013 г.

В резултат на извършената частична ревизия по ДОО, е издаден ревизионен акт за начет № 50002/16.04.2013 г., с който органът по приходите установява, че на четири от лицата, чиито трудови договори с работодателя са прекратени по реда на Програмата за доброволно напускане, са изплатени парични обезщетения за безработица в по-висок размер от дължимия, което според органа по приходите е по вина на жалбоподателя.

Срещу ревизионен акт за начет № 50002/16.04.2013 г. е подадено Възражение с вх. № 67-6760-1 от 23.04.2013 г., по което издателят на акта за начет е взел отношение в мотивирано заключение по чл. 110, ал. 2 КСО, като е потвърдил акта и е предложил да бъде издадено разпореждане за събиране на сумите по него.

От ръководителя на контрола по разходите на ДОО към СУ „СО”, на основание чл. 110, ал. 3 КСО е издадено разпореждане № 1402 от 14.05.2013 г. до [фирма] за внасяне на сумата по ревизионен акт за начет пореден № Р-15-16 от 16.04.2013 г. Разпореждането е получено на 16.05.2013 г. и е обжалвано от дружеството по реда на чл. 117, ал. 2 КСО с жалба вх. № 72-465-2 от 30.05.2013 г.

С обжалваното в настоящето производство решение № РО-463 от 24.06.2013 г., издадено от директора на СУ „СО”, жалбата на дружеството е отхвърлена и разпореждане № 1402 от 14.05.2013 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО е потвърдено. Решението е подробно мотивирано и е връчено на 01.07.2013 г.

В срока по чл. 118 КСО дружеството е обжалвало решението пред съда с жалба вх. № 72-465-3 от 15.07.2013 г. в СУ „СО” и вх. № 20367 от 24.07.2013 г. по описа на АССГ.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата, предмет на настоящето производство е подадена в предвидения в чл. 118, ал. 1 КСО преклузивен 14 - дневен срок и от надлежна страна, имаща право и интерес от оспорването и същата, като процесуално допустима задължава съда да я разгледа по същество относно нейната основателност.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 АПК) на основанията посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че

административният акт е издаден компетентен орган и в предписаната от закона форма.

С чл. 110, ал. 1 – ал. 4 КСО е уредено специално административно производство за установяване и събиране на вземанията на НОИ, произхождащи от причинените щети на държавното обществено осигуряване от неправилно извършени осигурителни разходи, включително от неправилно удостоверяване на осигурителен стаж или осигурителен доход и от актове на медицинската експертиза, които са отменени, поради нарушаване на нормативните разпоредби при издаването им. Имуществената отговорност, предвидена в чл. 110 КСО, възниква по силата на закона. Тя се състои в заплащане на обезщетение за причинените от физически и юридически лица вреди на ДОО и се реализира въз основа на ревизионен акт за начет. Компетентността за установяване на задълженията принадлежи на контролните органи на Националния осигурителен институт, които съставят на физическите лица или на юридическите лица ревизионни актове за начет. Съгласно ал. 2 на чл. 110 КСО съставените актове за начет се връчват по реда на ал. 4 на отговорните лица, които имат право да направят възражения в 7-дневен срок от връчването. Контролният орган се произнася по възражението с мотивирано заключение. В случаите, когато прецени, че задълженията са законосъобразно установени, длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното поделение на Националния осигурителен институт, издава разпореждания за събиране на сумите по ревизионните актове за начет по установения ред от ал. 3.

В случая, тъй като се касае за неправилно изплатени парични обезщетения за безработица, сумата на начета е посочена в т. 3 от таблицата в ревизионния акт, като е цитирана Справка № 1, в която контролният орган е конкретизирал произхода на начета в подробности, като е посочил, че се касае за неправилно изплатени парични обезщетения за безработица в нарушение на чл. 54б, ал. 1 и ал. 5 КСО, във връзка с чл. 54а, ал. 7 КСО (понастоящем отменен), поради некоректно подадени от осигурителя данни по чл. 5, ал. 4. т. 1 КСО за месец април 2011 г., въз основа на които са изчислени изплатените парични обезщетения за безработица. Анализът към ревизионния акт за начет съдържа обобщена информация относно спазване на нормативните разпоредби, нарушенията и пропуските, допуснати от ревизираните лица. Направен е извод, че по-високият размер на паричните обезщетения за безработица е изплатен по вина на осигурителя, тъй като е изчислен от некоректните (неверни) данни за осигурителен доход, които са били подадени за април 2011 г.

По своето същество подадените от осигурителя данни за осигурителен доход за април 2011 г. не са верни, тъй като е бил включен доход, който няма характер на осигурителен. Неоснователен е доводът на жалбоподателя, че подадените през процесния период декларации за осигурителен доход не са документи с невярно съдържание. По смисъла на чл. 194, ал. 2 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), във връзка с чл. 144 АПК, в съдебната практика трайно е възприето установеното в правната теория деление на неистинските документи на неавтентични (при които материализираното в тях волеизявление не е било направено от лицето, посочено като издател на документа) и неверни (чието съдържание не отговаря на обективната действителност). В процесния случай на държавното обществено осигуряване е била причинена щета от неправилно удостоверяване на осигурителен доход (аргумент от чл. 110, ал. 1 КСО) с неверни декларации обр. № 1. Следователно дори да се приеме,

че е налице несъответствие по т. 3 от таблицата в ревизионния акт, където като произход на начета са посочени „издадени документи с невярно съдържание”, то не може да бъде прието като съществен порок, тъй като не е довело и не може да доведе до промяна на съдържанието на акта и на самото волеизявление на административния орган.

На следващо място, неприложими в процесния случай са и аргументите на жалбоподателя, с които се посочва, че към момента на декларирането по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО предоставените от осигурителя данни са били с вярно съдържание и се приема като новонастъпило обстоятелство постановяването на съдебното решение на ВАС. В този смисъл жалбоподателят се е позовал на указание на НАП, съгласно което документ, който поначало е с вярно съдържание не може впоследствие в резултат на новонастъпили обстоятелства да се превърне в документ с невярно съдържание. След като към момента на издаването, документите (декларациите за осигурителен доход) са били в съответствие с действителното положение се приема, че дружеството не е подало некоректни данни, нито е съставило документи с невярно съдържание, поради което и не е реализиран фактическия състав на нарушението по чл. 110, ал. 1, т. 1 КСО.

Настоящият съдебен състав приема цитираното указание на НАП за неприложимо към спора, тъй като подадените декларации обр. № 1 за осигурителен стаж и осигурителен доход са били некоректни поради обстоятелството, че не са съдържали верни данни относно осигурителния доход към датата на подаването им. Постановените съдебни решения на АССГ и на ВАС не могат да бъдат приети като ново доказателство по смисъла на цитираното указание на НАП, тъй като с тях се приема за безспорно установено, че „бонусите” не са осигурителен доход, т.е. не са били такъв още към датата на изплащането им.

Разпоредбата на чл. 54а, ал. 7 КСО (понастоящем отменена, но действала към момента на подаването на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО) е императивна и определя каква информация се ползва и от кои данни се преценява правото, изчислява се размерът, изменят се, отказват се, спират се и паричните обезщетения за безработица. Разпоредбата сочи, че това са данните по чл. 5, ал. 4 КСО, които се подават от осигурителите ежемесечно за всяко осигурено лице с декларация по образец, приет с Наредба № Н-8/2005 г. Неподаването на информация в определения срок или непълното подаване, както и некоректното ѝ подаване е нарушение на цитираната разпоредба.

От изложеното се налага извода, че в процесния случай е налице противоправно поведение на осигурителя, изразяващо се в подаване на некоректна информация относно осигурителния доход, без да е направена своевременно преценка относно характера на доходите, които е следвало да бъдат декларирани като осигурителни.

Неправилно е и развитото становище относно характера на имуществената отговорност по чл. 110, ал. 1 КСО. Имууществената отговорност е обща гражданска деликтна отговорност по чл. 45 ЗЗД и специална имуществена отговорност в резултат на упражнен финансов контрол от овластени по различни специални закони длъжностни лица. В този смисъл при прилагане на процедурата и реда за установяване на причинени щети, техният характер и ангажирането на отговорността на правните субекти, специалната правна уредба на имуществената отговорност по финансови начети изключва приложението на общата уредба по ЗЗД.

Специалната имуществена отговорност е регламентирана с отделни финансови закони

и КСО и касае нарушаването на предвиден в тях ред за водене, съхраняване, отчитане и разходване на имущество на определени правни субекти или на бюджетни средства. Субектите на общата деликтна отговорност могат да бъдат неограничен кръг от лица, докато субектите на специалната са лица, изрично посочени в специалните закони, като тези разпоредби не могат да се тълкуват разширително. При общата гражданска отговорност всеки правен субект може да бъде пострадал от причинена щета, а при специалната отговорност увредени могат да бъдат единствено посочените в съответните специални закони правни субекти.

В конкретния случай по чл. 110, ал. 1 КСО щетата задължително трябва да е причинена на фонд ДОО. Общата деликтна отговорност може да се търси както за реално претърпени имуществени и неимуществени вреди, така и за пропуснати ползи, причинени от неправомерното поведение на отговорния правен субект. Специалната имуществена отговорност касае единствено констатирани причинени и настъпили вреди от неправомерно поведение. Общата гражданска отговорност се осъществява според правилата на общите иски производствено в ГПК, докато специалната имуществена отговорност се ангажира чрез провеждане на ревизионно производство, уредено в съответния специален закон (кодекс), приключващо със съставяне на ревизионен акт за начет, а в случая на чл. 110 - КСО с издаване на разпореждането за събиране на сумите по акта за начет. Приликите между двата вида отговорност се състои в общото им предназначение да се възстановят причинени вреди, като предпоставките (фактическия състав) за носене на носене и на двата вида отговорност са четири: нанесена вреда, противоправно поведение, причинна връзка и вина.

Предвид изложените разлики и прилики в правната същност на имуществената отговорност в конкретния случай, за да се приеме, че е настъпила щета за фонд ДОО от една страна трябва да се установи, че щетата попада в приложното поле на имуществената отговорност по чл. 110, ал. 1 КСО, че са налице кумулативните признаци на тази отговорност и че е установено съответното отговорно физическо или юридическо лице. Съгласно цитираната норма за нарушаване на осигурителното законодателство се носи имуществена отговорност, като производството започва с установяване на вредата. Тази имуществена отговорност изисква наличие на нарушение. Нарушението като действие или бездействие се състои в противоправно поведение, изразяващо се в несъответствие между предписаното от правната норма и осъщественото. Обект на нарушението са неизпълнени задължения във връзка с общественото осигуряване. Субект на нарушението могат да бъдат страните по осигурителното правоотношение или длъжностни лица на осигурителя, респективно изрично определени в закон трети лица, но задължително следва да има тяхно виновно поведение, независимо от формата на вина, както и причинна връзка между противоправното действие и настъпването на щетата за ДОО.

Неоснователни са и изложените съображения, че причинната връзка е била прекъсната от поведението на бившите служители на жалбоподателя, които са ползвали осигурителни права след прекратяване на осигурителни правоотношения, възникнали след прекратяване по взаимно съгласие на правоотношението, съществувало с [фирма]. Поведението на осигурените

лица при ползването на осигурителни права в случая не е във връзка с настъпилата щета, тъй като отговорността за подаване на данни за осигурителен доход не е на осигурените лица и не е било в тяхна тежест да изясняват дали определен доход е осигурителен или не. Съгласно чл. 54б, ал. 1 КСО при изчисляване на паричните обезщетения за безработица се взема предвид осигурителния доход за 24 календарни месеца, предхождащи месеца на прекратяване на осигуряването, т.е. това е достатъчно дълъг период, който служи при определяне на размерите на обезщетенията. В този смисъл обстоятелството дали и в кой момент лицето може да упражни правото си на обезщетения за този период не може да бъде прието като основание за прекъсване на причинната връзка между неправилното, противоправно подаване на некоректни данни за осигурителен доход и неоснователно изплатените в по-висок размер обезщетения.

Предвид изложеното, съдът намира, че решение № РО-463 от 24.06.2013 г. на директора на СУ „СО“, с което е отхвърлена жалба вх. № 72-465-2 от 30.05.2013 г. на дружеството срещу разпореждане № 1402 от 14.05.2013 г., издадено от ръководител на контрола по разходите на държавно обществено осигуряване (ДОО), като неоснователна и е потвърдено разпореждане № 1402 от 14.05.2013 г., издадено от ръководител на контрола по разходите на ДОО, с което е постановено на [фирма] внасяне на сумата по ревизионен акт за начет № 50002/16.04.2013 г. в размер на 2 182,65 лева - главница и 491,56 лева - лихва или всичко 2 674,21 лева е законосъобразно, поради което оспорването, направено с подадената срещу него жалба, се явява неоснователно и като такова следва да бъде отхвърлено.

При този изход на спора и поради направено своевременно искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение от страна на ответника, следва да му бъдат присъдени направените по делото разноски в размер на 150 лева.

По изложените съобщения и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд София-град, Първо отделение, 42-ри състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ оспорването на [фирма] срещу решение № РО-463 от 24.06.2013 г. издадено от директора на Столично управление „Социално осигуряване“.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], район „М.“, [улица]-115М, Европейски търговски център, сграда Б, ет. 8 и адрес за кореспонденция [населено място], [улица]/А, да заплати на Столично управление „Социално осигуряване“ разноски по делото в размер на 150, 00 лева (сто и петдесет лева) юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщенето до страните за изготвянето му и получаването на препис от съдебния акт.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ:

